

EVARISTE - DE GROTE ALLEENSPRAAK

Benjamin Van Tourhout.

In het kader van het Baff-festival *De Grote Alleenspraak* betreden tien acteurs de arena om zich, enkel in het bezit van lijf en leden, tegenover het publiek in de strijd te gooien. Een van hen is Benjamin Van Tourhout, regisseur, artistiek leider en acteur bij Toneelgroep Nunc. Auteur ook, een die niet zomaar een tekst uit zijn mouw schudt. Voor *Het geslacht Borgia* doorploegde hij de pauselijke archieven, en ook zijn monoloog *Evariste* is het resultaat van diepgravend onderzoek, naar de mens, zoon, dromer, revolutionair, maar boven alles wiskundige Evariste Galois (1811-1832).

Galois zou nu wellicht 'hoogbegeerd' genoemd worden, maar in de woelige tijden na Napoleon vinden zijn leraars hem 'dissipé' en 'distreït'. Evariste, zoon van een socialistische dorpsburgemeester in strijd met de pastoor, stelt teleur. De wereld past hem zoals een veel te grote jas - hij verdringt erin. De wiskunde zal Galois' enige instrument zijn om die wereld te ordenen en er zich veilig in te voelen, de korte tijd dat hem dat gegund wordt.

Aan het begin van de monoloog is Galois al gestorven. De dode vertelt over een leven van gevangenschappen: de buik van zijn moeder, het college, de echte nor, de tang van de liefde. Toch lijken de echte barrières in zijn hoofd te zitten, en het is uit die mentale cel dat hij zich, de bewijzen in de hand, wanhopig een uitweg zoekt. Wiskunde brengt rust maar ook hoop: op zelfverwezenlijking, erkenning door zijn vader, aan-

vaarding door de buitenwereld, die in tijden van revolutie schreeuwt om helden - niet om freaks.

Van Tourhout is doordrongen van het verhaal van Evariste en spuwt het uit op een expressionistische manier die fascineert en beklemmt - koortsige ogen, ontblote tanden, krampachtige bewegingen. Niet elke toeschouwer vindt even makkelijk de toegang tot dit spel, maar wie dat wel doet, wordt meegezo-

gen in het razende brein en kloppende hart van een eenzaam genie. Samen met Galois' innerlijke wereld openbaart zich als vanzelf, zonder een didactisch woord te veel, het negentiende-eeuwse tijdsbeeld.

Straffe tekst. Maar het strafste is dat Van Tourhout zijn monoloog weet te vrijwaren van elke tranerigheid. Ondanks het feit dat God, kerk, staat, familie en liefde Galois in de steek lieten, wekt hij geen medelijden. Sterker nog: in al onze middelmatigheid zijn we jaloers. Op zijn drift, zijn wil, zijn verbeterheid. Hoe voelt het om zo'n passie bezitten, verteerd te worden, echt te leven? Artaud zou zeggen 'Waarlijk vervloekt is dat wij geen slachtoffers zijn op de brandstapel, die tekens geven door de vlammen heen.' Evariste Galois lichtte op in die vlammen, Benjamin Van Tourhout doet zijn vuur herleven.

(Evelyne Coussens)

'Van Tourhout is doordrongen van dít verhaal en spuwt het uit op een manier die fascineert en beklemmt'

Foto Tomas Vandecasteele

Van za 7 t.e.m. zo 8 feb.
BAFF bis,
Lange Gasthuisstraat 26,
2000 Antwerpen.
Om 20u.
Info: 03/233.91.48.